

Tryck-Friheten den Wälsignade.

Stockholm d. 15 Januarii 1784.

Til Förläggaren af Tryck-Friheten den Wälsignade.

Min Herre!

Er Prospektus som jag genom någon iring i postgången nu nyss fått; lås war Oj en hel hop artigheter; men som wån af mina Landsmän; i synnerhet den delen där af som redan i Schol-åren arbetar på at blifwa Sält-Herrar, har jag blifwit litet brydd öfwer Ert upsåt. En Slågtinge jag har, som är Hår-Friseur, har äfwen bidragit til min oro.

Jag kan således intet tillåta min Herre, at hos wåra små sän-
rikar, sträcka sin observation högre, [ty jag tar för afgjort at Ni börjar
wid les boucles d'Artois, än til hufwudskålen, Pericranium, i fall min
Herre är älskare af Latin!] Alt hwad där ofwanpå siter, bönsfaller jag
måtte blifwa för min Herres ögon och penna förskonadt. Jag älskar ett
wål kammat Hufwud. Ju mindre Frisure, ju håldre. Deputom torde
min Herre intet lätt föreställa sig hwad inslytande Hårkamning har på
Krigskonsten, i synnerhet i Retraiten, Prints Ablalon til, exempel, blef hån-
gandes i en Ek, just för det Han hade okammat hår, det är för det,
Han intet bestod sig Hår-Friseur. Tänk i hwilken martofwa Ekwisten
tog fäste. Deputom förmåler Historien, at Drottning Semiramis satte så
stort

stort värde på Hår-Friseurernes Konst, at Hon intet höll sina egna händer orvärdiga at föra Kammen, och då budet kom om Ståt-Hällarens Rebellion i Babylon; hvarigenom Hon, som stod mitt i sin Coëffure, hindrades at fullborda den, så mistrodde Hon alla andra än sig sjelf, at kamma Hufvudet sårdigt, upsköt således med andra hålstens kammande tills efter återvunden fred, då det blef Hennes första synla.

En annan Regent hade kanske först tänkt på goda Lagar i de tyglade Provincerna. Semiramis däremot friserade sitt Kongl. Hufvud och blef oddelig. Sörbl.

*Reflexioner i anledning af Doctor Franklin *).*

Uti en tid, då Abbé Rainal med så mycken wältalighet yrkar! menstlig-
tens rätt: då Despoters omenstligheter med så mycken rättwisa och
granskning dragas för Hans Domstol: Då heltwa de medelmåttiga Re-
genterne, som gjort hwarken godt eller ondt, intet slippa Honom, utan lika
som bortwisas af Honom från de åroställen de innehaf, har det förefallit
mig underligt at höra Honom just hölja med Låfångar Hufvudmännen
af Americaniska Congressen och däribland i synnerhet Herr Franklin, hvil-
ken med nog anledning kan sägas varit driffjådern til Regementsförändrin-
gen, som skedd i Norra America.

Hade Americanerne varit i samma olyckliga belågenhet, som de for-
na Holländare och Schveitzare, at ständigt se mördarens swänga sig
kring deras Hufvuden, at hwarken åga Samwets-fred, hemsfid eller Ugo-
rätt: Se då stode Mänstligheten wisserligen i förbindelse, hos den man,
som ågde nog mod och nog kloshet, at, uti sådana bisterheter räcka sina
Landsmän hjälpsamma händer och grundlägga hos dem framtida frihet och
säkerhet.

*) Infräs så wida de ei strida emot Tryckfrihets-Förordningen, en Förkliggares enda
skyldighet, men jag förklarar tillika at jag ej kan hysa samma tantesätt som den
Respective Anonymen och Inlädaren, hwilket c. a. g. skall bewisas.

Men Norra Americanerne woro et fritt folk förut, friare än Herr Rainal sjelf skulle råsa en Fermier på sin ägendom: *) Deras påståenden woro starkare, då redan, än billigheten medgaf hos et folk, som ej rådde om torfwan de bebodde: Hos Personer, hwilkas resepass dit antingen för dem eller deras Förfäder, woro grofwe brott, begångne i moderlandet, som man i en annan werlds tyfnad wille begrafswa. Alla friborne män, som godwilligt dirflyttat nyttjade ju Engelsmannas rätt, så ofta de til England kommo. Hela frågan emellan dem och England war endast om rättigheten at beskatta sig sjelfwa; hwartil man såsom tilläggnings anförde wisa Handelsanstalter.

Likwäl, männe Americanernes påståenden woro sådana, at de ägde rätt at beledsagas af sine yrkare med et blodigt och långwarigt krig? Ty „at förklara et folkslag krig, (ansförer Herr Montesquieu) det är, at döma det folket til döden. Därtill erfordras lika gällande ordsaker, som til „en enskild mans dömmande til döden.„ At påstå annat, wore ju all desamma, som at säga: man har ej läf at slösa med et enskildt lif, men wäl med et par hundrade.

Hwad är den Engellske rättigheten at beskatta sig sjelf? Jo det är en inrättning i stöd hwaras den del af folket som röstar, har rätt, at hwart sjunde år, gå drucken i några weckor, på en tillärd Parlaments-sedamots befofnad, hwilken, jämte hans stallbröder, sedermera beskattar landet medest bewillningar, stundom stigande til större summor än de contributioner en armée utskrifwer i fiende-land.

Hwad är den Americanske rättigheten at beskatta sig sjelf? Han är ungefär allt det samma. Hwad han intet är, så blir han. Ty man wet at alle Republiker stiftas af en slags patriotisme och uplösas sluteligen af corruption. **) Männe nu denne rättigheten är så dyrbar, at han, för et enda människo-lif, ännu mera för hundratusende lif, som Americanska kriget minst kostar, borde köpas?

Således lærer tillräta mig förklara, det all den lilla ökning i frihet Norra Americanerne wunnit, och hwilken ändå ej tillfaller alla, utan endast några wisa, den är wunnen på människighetens befofnad, at Statskonstens och Herr Franklins ära, ifall han härtil är förste grundläggaren, blir

*) Männe Rainal skall finna sig uti at hans förpaltare tilmållade sig hans jord, ut det skäl, at Rainal föregafs hafwa begärt för stort arrende.

**) Holland och Sveits blifwa åtminstone intet bewis.

blir då endast den, at han, för at ändra den Aristocratie, som styrde Norra America, til et helt annat slag af Aristocratie, har wällat hundra gånger så många människors undergång, som Christian Tyran använde til Aristocratiens huswudsakeliga utrotande och har satt sin fosterbygd i oungänglig heter, at innom sju års tid bestatta sig högre, siewe, än innom Tretio år då Engellske Parlamenter bestyrde om deras utskyder. Jag tillstår, at så mycket tyckes ej den frågan wara wärd: Om en *Doctors* hand skall underskrifwa *Norra Americanernes* öde håldre än en *Engelsk Lords*? Hvad har menfligheten härwid wunnit? aldrig et grand. Hwarje Soldat, som, på de Americaniska walplatser, i sitt blod utblåst sin sista pust, hade ofelbart fått lefwa flere dagar, fått föda fram flera barn och odla mera jord därest Herr Franklin blifwit född en träalctig Japanesare i stället södas en fri Engelsman, som wille blifwa än friare.

Det lärer medgifwas mig, at mänfligheten kan ej wara mer än en; så at en särskild menflighet ej är at tilgå hos hwar Nation. Är det så, så är ju menfligheten innom Europa oändeligen fördelad igenom de hwärf, som Herr Franklin, til menflighetens förmenta heder, anlagt i America, efter som en del af dese anstalter kostat Europeiskt blod. Andå ges i denna stund intet Land, där menfligheten är wärre förnedrad än i America, just i Herr Franklins Fädernesland. En menflighetens wän måste wara antingen utan ögon eller och rysa för et land, där, twärt emot Landets Religion, som förklarar alla människor för Bröder, man får i hwar plantage, se sju til åttahundrade människor sänka i träldom, ja rent af räknade til Djur-Riker, på det deras Husbonde, blott för det han är litet hwitlåtare i ansigtet, må kunna, som Herr Franklin, börja med at skrifwa recepter at Apothecare och sluta med at skrifwa Politiske Memorialer til Konungar, och ytterst så med granna egenskaper öfwerdragit alt det dolda högmod, som utbrast, då Han wid Freds-traktatens undertecknande klädde sig i samma klädning som Han bar, då Han i fordom tima snästes af en Engellsk Stats-Secrererare. Hwarföre gifwas trälar i et land, som hyser en sådan menflighetens Wän, som Herr Franklin?

Jag wet ej hwar Abbéns förjusning hade sitt tilhåll, då han, för at söka en fri jord at sin Aska, wände ögat at Norra America; hwilket like det Ödöra, framställer en Asiatick despot ibland Trälar, i hwarje plantage-ägares person. Är hwarjes despotisme ej så widsträckt som i Asien, så äro

Despoterne desto flere och mångfaldigare än i de andra tre Werldsdelarne, der Religionen mera bifaller Träts-ståndet och där Trälar stundom gära oårhörd lycka, jämsförelse-wis til den Creaturliga människohop, som försmågar i America.

Hvarföre kunde ei herr Rainal önska sig begrafwas i Amsterdam? Har ej frihet och Tolerance der sitt säte? Det är sant, Holländaren pratar mindre om sin frihet: Men njuter. Dock: Der skulle knapt hinna upwäpa en Franklin, förän frihets principers fina distillation skulle med krigets saekta tända detta Idoghetens land i ljusa lågor. Straxt skulle man så se en sådan Franklin, omgifwen af hela sin släkt, hast ur fosterlandet och med barnabarn och barnabarnsbarn begifwa sig til första Monarch som han sået at deltaga i twisten, för at där sjelf agera en art af Monarch medelst et fredligt utdelande af fullmagter, kaparebref och dylika (männe menckliga?) förrätningar, under det landsmännerne hemma mistade lif, lemmar och egendom för deras inbillade frihet, werkeligen mera förtjente af den ärestod som sluteligen bleswe Franklins, för det han war så klof och lesde trygg och obefwärad på den tid, då de andre woro sådana tokar och låto slå sig i hjäl, utan at knapt hogkommas med Virgillii vers

Sic vos non vobis aratra fertis Boves.

Min Herre!

Det är billigt, at en Nation ihågkommer de Regenters Namn, hwilka warit mera omtänkte om Folkets sanna wäl, än om sina nöjen och den med blod målade Kran. Men det är lika billigt, et desse människoslägters Wälgörare kännas af andra Folkslag, för hwilka, om de äga eller någon sin ägt en sådan lycka, det altid blir en sann glädje at finna, det andre med dem delat en lika sällhet, och at Store Män då och då upstå för at rätta Företträdares fel, hjälpa Nationer och lösa fattigdomens bojar. Af sådan orsak sticker jag Adrian IV. Leswerne, kort och öfwerfatt ur en säker Franshff Auctor.

Dåf

Påfwen *Adrian VI.* utwald 1522.

Denne Påfwe som i synnerhet utmärkte sig genom sin oegennyttia och måttelighet, älskades ej synnerligen af Romarne, ty han efterträdde Leo X, som genom sin pragt och smak för Konster, förskaffade sig de lärdas beröm och förstod at förwårta sig Folkets wördnad och tillgifwenhet, genom sin säfanga hårtighet, hwarfdre denna oberäknlamma och blinda hopenstels war et offer. En Furste som ej wet at beskudda Konster och belöna sticklighet, utan at trycka sit folk med skatter, selar lika mot mänsklighet och förstånd; han lyser endast af et fallt och lånt sten, och erhåller ej annat än et owaraktigt anseende, som försvinner wid en afwarlig och råttwis undersökning af förnuftet. Där gifwes ingen sann Åra för den som ur åkt låter sin första skyldighet mot Staten. En Furste som ej gör sina Underfåtare lyckliga, ehuru lysande egenskaper han annars må hafwa, förtenar ej mera aktning än den krigsman, hwilken styr krig, Adrian lärde sanningen af dessa grunder och afwek dem aldrig; åran blie därpå så mycket störr, at hans företrädares falska åra ej kunnat förblinda honom, och at han oakadt det på honom sölsade beröm, hafte nog hjerta at skapa sig en helt annan och aldeles olik plan för sin styrelse. Så snart Adrian war utwald, ådagalade han genast sitt förakt för den öfwerflödiga prakten; han förbödd Triumph-bågarna dem Romarne woro wande wid slike tillfällen upföra, och arbetet uphördte på en sådan, hwarå man redan hunnit långt och skulle kosta 500 Ducater, efter Romerska myntet. Des omsorg war sedan at förbättra Prästerskapets Seder, och at uplifwa Kyrko-disciplinen; at undanröjja misbruken med Åfvarsbrefwen och deras mångd. Han förbödd at sälja Tjensterne, som man hade gjort i des företrädares tid, hwilken infödrte denna handel. Han nedsatte taxorne, afskaffade Coadjutorskapen och gaf aldrig tjenester och sin gunst åt andra än dem, som genom seder och sticklighet, gjort sig wärdige. Då hans Brorsøn begjarte af honom et andeligt Ambete, afflog Adrian det, sågande, at framdeles skall man gifwa Mannen åt Ambetet och icke Ambetet åt mannen. Han förstod at på en gång både förwara Romerska Kyrkans rättigheter och estergifwa dem som icke wäro grundade på rättwis. Prækt och söseri actades af honom lika, men han älskade at gifwa; warandes för mycket uplyst at ej weta, det en Furste utom den strängaste hushållning aldrig kan wära wärfeligen wälgörande. Korteligen han war Påfwe utan högmod, Dygdig utan at göra

göra anspråk på Iran, och nog öfver den menstliga hoy, hwilken han styrde, för at ej ästunda deras berdm, då han likwäl gjorde alt det, som kunde och borde berättiga honom dertil. Adrian sammankref åtskilliga arbeten innan han blef Påfwe, deri bland et Commentarium öfwer 4:de Boken af Påwbesluten; hwilket han som Påfwe lät omtrycka, utan at däri förändra det minsta, icke en gång denna maxime, at Påfwen ej är infallible och at han kan fara wäll öfwen i Frågor hwilka angå Tron. Denna wärdiga Påfwe, öfwen så berdmilig för sin stora Gudsfruktan, som snille och djupa insigt, dog 1523 i en ålder af 64 år, sedan han i et år, 8 månader, 6 dagar warit Påfwe. Han jordsåstades i Petri Kyrka i en graf utan minsta prydnad och med detta Epitaphium, som öfwerensstämmer med det förakt han wisade för Höghet: „Sår hwilar Adrian VI. som ansåg intet mera olyckligt för sig i hela sitt lif, än at besalla.“ Adrian hade på sin graf förtjent en öfwerkrift som mera hedrade des minne; men detta, sådant som det är; skiljer honom uträckeligen från andra Påfwar, hwilka i allmänhet icke wisat affmak för myndighet och besallning.

Anecdoter *).

Tai-Sjang. Öfwersättning.

En Chinesisk Rejsare tog från Landet en dygdig och wis man, at wara Gouverneur för des Son den unga Prinsen, hwilken Rejsaren utnämde til sin efterträdare.

Efter några År, lät den unga Prinsen omgifwa sitt Palats med Berg, upförde med mycken Konst, och då Arbetet war färdigt, hade Han budit de förnämsta af Hofwet, och lät dem efter en kostbar måltid bese des nyheter, hwilka hwar och en af Gästerne mycket berdmde. Gouverneuren åter sedan han öfwen sedt dem, ned slog ögonen med bedröswelse och drog en djup suck. Prinsen som ästundade Gouverneurens bifall, förmodde honom at undersöka arbetet och säga sitt omdöme. „Jag ser ej annat, sade Gouverneuren,

ren.

*) Insändt.

ren, då Berg upförde af blod,, Prinsen bestört af detta swar, frågade hwad Han därmed mente?, Min Prins! Swarade Han, då jag war i Provinzen, blef jag vittne til den grymma stränghet, hwarmed Upbördsmännen Handterade Folket, och dessa Berg äro upförde af skatterne

Rejsaren som på samma tid self lät i sin Trädgård upföra sådana Berg, uphörde med arbetet, så snart Han om Gouverneurens utlåtelse blifwit underrättad.

Oulo.

War en af de wisaste och mäkt dygdiga Prinsar, som regerat öfwer Tartarerna. Dess Gemäl dog, och Prinsen wille ej tillåta at någon annan skulle intaga det rum i Hans hjerta och Palats, som Hon innehafte. E huru Tartar och Konung, war Han likwäl trogen. Han war upriktig, fiende af all pracke och öfwersöld. Långt ifrån at öka kostnaden för sitt bord, bemödade Han sig at minska den, åtnöjandes med det nödwändigaste. Jag fructar, sade Han at kostnaden för minn mund, skall komma mitt Folk at hungra; så ofta mitt bord dukas, wisar sig för mig afbilden af mina undersåtares lidande och brist på deras underhåll.

Epigramme.

„J hemgift säg mig hwad Du seck
 „När med Din Doris Du i Brudstol geck?
 „Hon war ju rik — berätta et i sänder
 „Om alt war efter Folkets rop
 „Ack! Swarar Damon och sig wänder
 „Et höjden med två sträckta händer
 „Du skall få weta alt ihop
 — Twå fallsta Ögonbryn och fyra lösa Tänder.

Ark. 23 utkommer nästa mandag kl. 8 om morgonen.

Stockholm, Tryckt hos Commisarijen P. A. BRODIN, 1784.

Tryck-Friheten den Wälsignade.

Stockholm d. 19 Januarii 1784.

Reflexioner utan Epigrapher *).

Wedborgare — Hwad är det för et ord? Hwad betyder det? —
 Dermed förstås ingen annan än den som i Städerna har egen
 tomt, eller den som där swurit Borgare-Eden, eller den som betalar wiså
 Contributioner åt Kronan, och som söljactligen har rått at jämte andra
 waror sälja Bränwin, til och med af de delicata Sorterna Fångkåt, Pom-
 merans, Kummin, och Söt-Cummil — Hwad annan betydelse kan detta
 ord wäl hafwa i en Period där man anser Brutus som en Narr och Cato
 som en fantast? Blott därföre at de aldrig söpo Bränwin.

Jag war buden til middagen hos en rik, samma dag som Posten kom ifrån
 Stockholm och medförde N:o 23 af 3:dje Skäcken Wälsignade Tryckfri-
 heten — Nå! Man kan just bli ledsen wid Hans radoterie sade denna
 opulenta Cræsus wid et bord som swigtade af tre anrätningar efter at hafwa ge-
 nomdgnat bladet. Ständigt strålar den där Utgifswaren om Wälgjörande
 och Wälgjörande, liksom man icke skulle weta sina Skyldigheter utan So-
 nom. I Hans tanka är man intet dygdig förän man klär af sig sidsta
 räckten och ger åt den första Tiggare man möter. Det kostar så litet at
 i et Dagblad säga torra och onödiga Moraler åt hela världen. . . Ja
 Uffingel

*) Insända ifrån Landet.

Utsinge! Alla Moraler äro wist onödiga för et hjärta så förstenat som Ditt. Jag har sett det faderslösa barnet ligga wid din port och ropa om hjälp, men i stället at räcka åtminstone en halföre i des hander, har jag sedt Dig gifwa det en spark — Onaturlige! Det är icke Du som kan begripa Wälgörandets lufslighet; det är icke för Wilddjuren i Africas ödesmarker som man skall tala om kånstor. — Wätte dock en sådan Artichel som den i N:o 23 ofta pryda våra Dagblad! Wätte Vi i Tryckfriheten den Wälsignade ofta så läsa sådana stycken som Menalcas a) en *Negers* sidsta Tal på Afrättsplattsen b) ibland alla de öfriga: De sågna menckowännemen som är glad at ändå på något ställe finna mänsklighetens rätt yrkad. Och det på en tid, då den i halfwa wärlden, Swärje icke därunder räknat, är så allmänt trampad och kufwad.

Elände, Hunger och Törst — „Tokeri, när endast mina egna Wifthus äro fulla, hwad skall jag bry mig om andras? — Desutom har ju icke ijalla tider sunmits fattiga som hungrat och törstat? Det wore wäl et fjolligt arbete at wilja mätta dem alla — Hwem kan ändra wärldens lopp? Hwem kan emotstå den Högstas beslut? — Han har ju sjelf sagt at $\frac{1}{2}$ delar af Jordens Folk skola swälta och den sidsta $\frac{1}{2}$ tedelen roa sig. Det äro inga andra än de hungriga Philosopherna som man ser plaidera för de andra Tiggare sina Bröder. . . Så sågen J afflyswärda Egoister! men J ljugen på Gårshylen, och ännu kommer den dag på hwilken Edra Kopparkjertan skola brista i tusende stycken — En dag som skall dömma emellan Er och Tiggaren. Blodsugare! Gasen för denna Dom.

Hwilka äro de sanna medlen til en Stats sällhet? — Det är tusende gånger sagt — De bestå endast i en Lagbunden frihet, lika långt skild från wäld som sjelfswäld; i en Kung som icke äger mer än et intresse och det är Nationens wäl, hwars mækt är gräntsad, som ej hos Undersätarn blandar den Undersätarn det passat, subordination med nycker och Tyranni, utan sjelf är Sabordinerad under Rikets Lagar, som om de ej äro, böra skapas til goda och wisa, hwars hjärta är dmt, som öfwerlemnar sig

(N:o 44 1:sta Stäcken. b) N:o 30, 31 3:dje Stäcken.

til lyktor och Arbeten, som ej har andra Favoriter än Folket, inga andra Domsfolar än Folk af ära, Beit och Samwete, inga andra Nådgifware än Män med Årfarenhet och Dygd: En Kung som är rättwis, mild och Nådig; som älskar och respektar sin Nation, och af Henne tilbakars är älskad, som bär afsky för Wefligheten, falska nöjen, lättian, och öfwerföd- det och som hushållar med Statens medel . . . Men hwar finnes en sådan Regent? är det intet en Chimere at så måla? — Nej Nyfikne! gå til Stock- holm, Wien, Berlin och Paris, Lycksalige de Land som styras af sådane Mo- narcher! Lycksaliga de Monarcher som styra på sådant sätt!

- „Må fritt de swaga Folk som Tigerns stränder plöja
 „Gör sin Semiramis en slawisk nackte böja
 „Må fritt Phænicieus Guld förhöja Hennes praect
 „Och Millioners Lif förskantsa Hennes mackt!
 „Bedröflig ära den, en Usling at förtrycka
 „Som icke en gång djerfs uppå sin kedja rycka;
 „Som swäljer tyft sin gråt, som gömmer bort sin Blod,
 „Och drar sitt tunga of med nestligt tålamod!

C. . . .

Men äro då Frihetens Hjeltar aldeles förswundna från Jorden? är deras race aldeles utgången? Existerar intet mera någon Engelbreckt? —
 Nej — Hwar skall man då finna Honor? — I Lagerbrings Swänkska Historia, och Han bör ej finnas annorstädes om icke i Africa.

Jag har hört talas om en widlyftig Province i et Rike, säger Herr Mörtel i sin *Traité d'oeconomie*, utlagd på 1600 talet, som varit utståld för en oårhörd medfart, utmår glad genom misshäxter, genom de orättwisaste skattläggningar, genom de obilligaste och strängaste förordningar, Den har blifwit präfsad på alla möjliga sätt och sugad af tusende Blodiglar, alt under stien af Statens nytta, och til Skattkammarens förmån, och icke des mindre

mindre är detta Land tåligt, det lyder och äskar sin Öfverhet af uprigtigaste hjärta. Bonden ser med grämsse huru Kronoberjenten pantar sig från Kreaturet ur hans Ladugård, men han försummar dock ej at nästa Söndag med böjda knän tacka Gud för en god och wälgjörande Öfverhet — Philosopher! frågar Auctoren, kan detta tålamodet få namn af dygd? — Jag svarar ja, Job war en dygdig människa.

I wärldslige Wise! Slagen ikull Edra Bläckhorn, fasten bort Edra Penor: Wårlden will icke wara uplyst utan road. Se hennes dårskaper, beklaga henne i tyfhet, men bjuden ej til at rätta henne: Hon har aldrig haft affeende på Edert prat. En enda uplaga af Contes de Fées har kanske rigtat Bokhandlarena mera än alla uplagorna af l'Esprit des Loix — Du unge Författare! som will upoffra Din tid och Ditt Snille at det allmänna, wandra icke på samma sätt (fast Du känner det) som en Montesquieu, en Hellverius, en Rousseau. Det är en Labyrinth full med törnen och förföljelser. Öpp håldre Theatre-wägen op til åran och lyckan, omi Du ej är född til Acteur, så Studera Dig i nödfall til Auctor, skrif en Comedie, en Opera, en Farce, och Du skall blifwa feterad af de stora, beundrad af de små, — Kom alltid ihåg denna Voltaires inpromptu Då Han genom blotta Fru Pompadours bemedlande blef för en sapperis Theaterpiece, Gentilhomme Ordinaire de la Chambre, hwilken post renderade Honom omkring 60000 Livres:

"Mon Henri Quatre et ma Zaire!

"Et mon Americaine Alzire

"Ne m'ont jamais valu q'un seul regard du Roi,

"J'avois mille ennemis avec très peu de gloire

"Les honneurs et les biens pleuvent enfin sur moi

Pour une farçe de la Foire.

Menskliga Lifwet *).

En af de Ephemera Insecter eller en dags skridså, som Sloden Hypanis i Seythien inom några stunder ser afsträs, leka och dö wid sina stränder, hade begynt at lefwa wid dagens början. All den möda och det arbete, alla de händelser, färligheter och hwälfningar som kunna yppas under en så lång Fjedja af minuter och Secunder som et Tidehwarf af timmar innesfattar, hade han förmått utårda, måst igenom sin starka Kropps byggnad, sin måttlighet och sin Philosphiska sparsamhet, samt således nu änneligen hunnit bringa sin lefnad til en dags ålder. Han hade mycket rest, mycket tänkt och en djup wishet war fructen af den försarenhet Han förwärfwat sig under så stort antal ögnableck. Nu war Han tryckt af ålderdomens börd och under de swagheter som den samma årfölja, afwundar Han dem sitt öde som dödt wid middagstiden. De hafwa lyckeligen undgått den sena ålderns uselheter. Han tål ej at Hans försarenhet skall dö med Honom, Han har at berättat sina Barnabarn de förunderligaste saker. Af hela Hans nu lefwande Slägte har ingen sedt de tidehwarf och de händelser som Han sig påminner — Ja Han kommer ihåg saker som äro äldre än alle ännu öfwerblefne minnesmärken.

Den lewande Ungdomen af Insecter som högst lefwat 50 til 60 minuter samlar sig omkring denna hederswårda Gamla; anser Honom med en helig wördnad och afför Honom med förundran. Hwar enda ord är för denna nyligen utfläckta skaran et Gudsstal, hwar händelse Han berättar et underwårk. Wårldens skapelse är efter deras tideräkning ursatt wid dagranden, och med de första lif som syns i detta landet har denna Nestor omgått. Wid Solens nedergång några secunder för sin död kallar Han til sig sina afkomlingar, sina Wänner och Wanners Wänner til at gifwa dem del af sina sista betraktelser. De löpa til från alla landsändar, från en fors widd på alla sidor, samla sig under flygden af en jordswamp och den Wisa som nu kämpade med döden talade:

„Mina Barn! Den längsta lefnad har et mål. Stode någon om dödlighet at hoppas här på Jorden, wore det wisherligen för den som sedt så många tidehwarf, och under en sträng och mödosam lefnad igenom sin estertanka brackt sig til högsta höjden af all wishet, men jag känner döden

„nat

*) Inskändt.

„nalkas. Jag beklagar mig intet öfwer mitt öde, min älderdom är mig
 „en tryckande tyngd, hwarifrån jag längtar befrias och hwad nöje skulle
 „jag finna wid at lefwa? Ingen ting nytt är under Solen: Jag har öf-
 „werteswat stora hwälfningar och de som härefter följa, låra icke blifwa de
 „förra olika.

„Så många olycksfall hwaras jag sedt mitt Fädernesland härjas; de
 „misköden som drabbat Öf särskilt, hwar och en efter des särskilda omstän-
 „digheter; wåre Kropps bräckligheter; wåra bekymmer, de sorger mig till-
 „stöt innom mig hess, mina Barn, mina Anhöriga; allt det onda jag un-
 „der min långa lefnad hast at ångslas öfwer, med et ord; allt hwad jag
 „sedt, hört och ärfarit, har öfwerlygat mig om den stora sanningen at in-
 „gen lycksalighet kan wara beständig som sökes i de ting hwaröfwer wi ej
 „äro Mästare. Nej obeständighet! Swaghet! Elände! En hel Generation
 „förstördes af en Nordan-til. Af Wår sagraste Ungdom som lekte wid
 „Stranden störtes en hel Hår i djupet af en Orca. Hwad Floder! hwad
 „öfwerströmmingar jag sedt förordsakas af några rågndroppar! Haglet
 „nedflog wåra wackraste boningar. Ingen ålder, intet tidehwarf som icke
 „frambragt dylika olycksfall, en svart målnstäck är däraf et säkert förbud;
 „den injagar förskräckelse i de starkaste hjärtan. Naturen tager af, Jag
 „har lefwat i wärldens första ålder, de Insecter jag då kände, woro större,
 „starkare, och om jag törs säga, äfwen wisare än Insecterne nu för tiden.
 „Nej mina Barn! Ingen af Eder upnår som jag en ålder af snart 15 Sec-
 „ler. Insect-lifwet är förkortat.

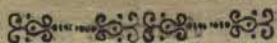
Jär jag hoppas at I tron mina ord då jag säger at denna samma
 Solen som nu syns på andra sidan om Floden, har jag med egna ögon
 sedt midt uppå Himmelen och öfwer wåra hufwuden. Hon kastade då si-
 na strålar på Öf nästan lodrätt, i det stället de nu falla snedsöre. Ljuset
 war klarare, luften wärmare, och Edra Försäders styrka wida Edra kraf-
 ter öfwerlägsen. Det tyckes at ju närmare Solen nalkas Jordbrynet, ju
 mera förswagar Hon Naturen, och med den samma både Kroppens och
 Sinnets förmodgheter.

Mina utwärtas Sinnen äro astagna, men mitt minne föreställer mig
 ännu allt hwad jag sedt. Jag kan säga Er, och ingen ting är säkrare, än at
 Solen dettal lysande klotet har sin egen rörelse. Jag har sedt den gå op
 öfwer denna kullen, och jag lesde det ögnableck då Hon började sin omätli-
 ga bane. I min Ungdom hölt jag mig wid foten af samma kulle i skuggan.

Secler och älbrar förflöto under det denne lusa kroppen upsteg på Himlafäster. Des värma tiltog, des luss blef mera skinande. Ja des värma steg til en grad som jag ej är i stånd at beskrifwa. Den blef o-
dråglig åfwen för oss som woro af så stark natur; wi måste gjömma oss i
de djupaste hålor. Hypanis watten tyktes oss komma från en glöddande
ugn och wi nödgades gräfsa oss nya dammar i de dälldaste winklur af
wåra hemwist. Nu på denna stunden då Solen sänkt sig ned, des värma
astagit, och des strålar gifwa et så met stek emot hwad de woro tilldres-
ne, märker jag wäl at naturens sista år för handen. Innom hundrade
minuter, innom femtio, ja kan hånda innom mindre än trettio, är werl-
den insvept i det tjockaste mörker.

Ack! ack! Mina barn! nu då jag skall dö, kan jag tillstå at jag
smickrat mig för detta med oddligheten. Då jag sedt så många slagter
upkomma och förswinna, då jag undslupit så många farligheter, trodde jag
naturen oföränderlig och mig med henne oddlig. Hwad är som jag icke för-
reragit under detta bedrägeliga hoppet? Hwad präktiga boningar har jag icke
tillredt i hopp at aldrig öfwergifwa dem? hwad lit satte jag icke til mina
lemmars styrka, mina musclers wighet och mina wingars fasta samman-
sättning? När jag jämförde dem med Insecternas nu förtiden, hwad ord-
sak hade jag icke at tro mig öfwerlefwad dem? men Solen sief förgås och
naturen med henne. Min dö är et förebud til werldens. Jag har nog
länge lefwat för henne och åran. Ingen af dem jag lämnar efter mig,
skall skåda de under jag ersarit, och ingen smaka de nöjen som under mi-
na wederwårdigheter dock altid varit min wederqweckelse:

Wid dessa orden upgaf wårt krypt fin wisa och stormodiga anda.

Den owettiga Kammar-Jungfrun.

En Fröken gammal liksom Saten

(Förstås til anor hårs och twärs)

Til åren war Hon ung — Om Henne hwilken Saten

Will eljest skrifwa någon vers?

Hon (säger jag) fastän af Clasket den förnåma

Ej

Ej nånsin Kunde sig beqvåma
 At ligga ensam i sin båd,
 För hög, för stor och för försiktig
 Så sade det — Men Hon var rädd
 Och tala sanning är jag pliktig.
 En gång om natten klockan tolf
 Nej, nej, jag felar — Det var älsfwa
 Hon hör et buller på sitt golf
 Och liksom Aspölös börjar skjälswa
 „Hör hwilket Hon til den som låg bredwid
 (Det Jungfrun war — Hwem skulle eljest wara ?)
 „Hör hwilket larm och hwilken strid
 „Jag tror at huset står i fara
 „Se sjelfwa spöket bredbent stå —
 „3 taf och golf och wäggar hugga . . .
 „Tyst (svarar Sång-Camraten då),
 Ser Nådigg Fröken ej det är Er egen flugga ?

 Annonce,

De Anmärkningae öfwer de i Stockholms Posten N:o 6 införde verser til Hans Excellence
 m. m. Grefwe CREUTZ har jag fått . . . Huru ypperlig, huen Original, huru sann den
 Critiquen också är, huru mycket jag, mina läsare, och sjelfwa Upsala-Poeten skelora, huru en-
 lig den också är med Wåra Wålsignade Trycksbets-Örordningar, så wågar jag ändå inret
 förlägga den. Desaken kan jag ej yppa här, men om det befallas at de 2 skilda verserna allena
 kosa införas, gör jag det af den största skyldighet.

Sörläggaren.

 N:ket 24 utkommer nästa Thorsdag kl. 8 om morgonen.

Stockholm, Tryckt hos Commisarien P. A. BRODIN, 1784.

Tryck-Friheten den Wälsignade.

Stockholm d. 22 Januarii 1784.

En Flickas fyra Aldrar *).

Hör, hör hur girig Cephis är
 Som fem och tjugu Lam begär
 Om Hon en Kyll skall Damon gifwa;
 Den stackars Herden ger på stund
 Hwar till kan man ej narrad blifwa
 Ut af en wacker Flickas mund?

Jag ofka til mig self har sagt
 Hwi ger Du Laura denna magt
 Hwaras Ditt Sinnes-lugn Du mister?
 Som Philosoph och som Magister
 Dig öfwer Kjäreleks-griller sätt;

Men

*) Infändt.

Men just då jag så wisligt tänker
 En Himmelsk blick mig Laura skänker
 Ja! Då blir Segren ej så lätt,
 Jag Leibnits läsa må til ända;
 Kan för en kys Hon dock mig wända
 Som wore jag en Marionette.
 At icke gldmskans Offer blifwa
 Jag tänker Folianter skrifwa
 De Quadratura Circuli,
 Men knapt jag Circeln rita hinner
 Förn jag det Centrum mig påminner
 Dit Kärleks Aganippen vinner
 Straxt faller jag deri . . . deri
 Med hela min Philosophi.

Se dock hur Kärlek kan bedraga!
 Jag redan är i hjärnan yr
 Hur Bödeln blef det med min Saga
 Och med Herdinnans äfventyr?
 Tyft! Må jag litet mig besinna . . .
 När Lau . . . Besatt! — När en Herdinna . . .
 Dess namn war Cephis — När hon nyss
 At Damon skänkte bort en kys
 Hon fem och tjugu Lam begjårde
 Monn Hofwens Ninon mera wårde
 Uppå de kysar sätta plår,
 Som hon en wacker Page födrar.

Sen Prinsarna gått sina färde?

Den andra dagen — Hör nu på
Hur Cephis sig i hast betänker,
Som fem och tjugu kyssar skänker
Att blott et Lam af Herden få.

Den tredje — Damon Henne ser
Då — Hvilken osörmodad lycka!
Att få sin mund mot Herdens trycka
Hon alla Lammen återger.

Af Eldens lågor watten sjuder,
En kyss den samma wärkan har,
Ty knapt förswiuna twänne dar
Förn Cephis som så girig war
Sin hela hjord åt Damon bjuder
Sin trogna hund, sin blomsterstaf
Blott för en kyss — „Du ser min ånger

Nej! Kopar Han, tar Hatten af
Och kysser Cloe tusend gånger.

Så går det til 3 spottiska Sköna!
Ja — Glömmen aldrig mina ord . . .
„Den aldratwårsta Sköna
„Att blott för Tuppen gjord.

Til den Christerliga Witterhets-Allskaren i Tryckfriheten den Wälsignade Arken 20 och 21.

Min Herre! *af Linné*

Hade Edra anmärkingar öfwer Grefwinnan Spastaras Död, Skaldestycke, varit blandade med den illfgröna galla, som olyckligtwis någon gång i våra Dagblads Critiqver wanhedrar Snillet; war öfwerlygad, at jag med tystnad beswarat dem. Må Arelystnans gulbleke krypande Slafwar så Lungfoten under bemöddandet, at vinna hopens April-beröm, snart brister den af lånta färgor flitande såpblåsan, och med henne Upsin-narens prunkande Lustseglare! Må den penninglystne Skalden — Ar han Swånst . . . Må Han arbeta för winning! Jag skrifer af känslor eldad, för dem endast, som äga hjertan, at känna det samma, som jag. I detta ögnablick villig (Hade jag och det största Snille) at upoffra det för den måst föragtade Uslings räddning. Tro derföre Min Herre! At då jag nu för första och kanske sista gången swarar på en Critique, ledes jag endast af en inre böjelse, af agtning för min Herres insigter, nit, ålder; och är mer för des wördnadswärda Tankesätt.

Jag har alltid satt så oändligt värde på Människan; at jag aldrig welat göra hånne til Helgon, aldrig önskat, at min Flicka skulle wara en ängel — Och för öfrigt: Hwarföre fordra omögligheter af hjertat, då Gud sjelf ej fordrar det? Hwarföre ej beskriwa det sådant, som det ur Danarens hand kommit? Sådant, som det, från fanatamen fritt, i de hisseliga ögnablick måste wara, då Passionernas Slutbar på en gång öppnas och rasande häfwa sig? Förbannade ej Job sin Födelsedag? Moses blef så arg, at Han slog Stentastorna emot berget i stycken — Ingen konst, at med den wällustige Horatius säga:

Si fractus illabatur Orbis,

Impavidum ferient ruinæ,

Då man som han, har en skön Glycere på knä och en lifgiftwande Burel Falerner-win på bordet . . . Men wid förwislans gräns, då målsnen flockas öfwer mig, stormarna ryta mot mig, jorden rennar under mig — Intet hopp! Ingen räddning! Jag kastar en frågande blick på det förflutna?

flutna? Samvetet tiger — Ark! Då är människan människa; och den ständactighet, wisa forntidens Philosopher wid dylika tillfällen wisat, war ej annat än känslolöshet, högfärd och pedanteri.

Dåst af Metwurst och Dubbelt öl står mången Präst och helt kall-
kinnigt förmanar det uthungrade Benraglet, at ej knorra, at wara Guds synens
wisja undergifwen: Och sjelf kan Han dundra mot Fru Pastorikan, som
under en kort resa glömt lägga Hans Tobakspipa i kappsäcken. Min Her-
re! tillåt mig bryta af, och med en Saga förklara mig.

„Ej långt efter Nebucodonosors död, då Babylons murar af Cyrus be-
stormades, gick Imaim kring Euphratens strand, och tillbad den Dändlige.
Anteligen satte han sig på en måfåg sten och såg ut åt Hastwer på de ew-
wigt kommande, de ewigt gående wågorna. Jobs Bok hade Han i hand.
Nyss förut hade han läst huru Jonas klagade öfwer sin Åstfåde Kur-
bits. Nu öppnade han den heliga boken, der stod:

Zwi gjorde Du mig, at jag uppå Dig stöta skulle?

En redlig wandel hade försuflrat Gubbens hjässa, hans skidgg räckte til
Midjan, och en stilla blick hwimlade ifrån förbigåagna til närwarande tider,
nej, ropade Han med et åt Himlen tårfuldt öga, nej, o mina Fäders Gud!
Du lät Manna rågna i önen, och wid Din wink öppnade klippan sin Mar-
morbarm, för at låsta den ingen skugga finnande Israeliten. Sålhet spris-
der Du kring dem, som Dig dyrka, och lugn herrskar i Deras inwärtas
wäsende. Ark! Hur lyckliga hafwa icke mina dagar runnit! Sant nog,
O Ewigt saknade Elma! Sant nog, jag förlorat Dig. Men Du gaf
mig en Son, en Son, som Ark! i detta nu suckar i sjettrar med det öf-
riga Abrahams Slägte. Wätte dessa bårswande läppar, förr än de blekna
i Jordens döfwa stöte, så wålsigna honom och Hans utkorade Ibana, Så
suckade Imaim, lutad mot den stas, Han i Libanon skurit. Gud! sade han,
Jordbåfningar sluka Städer och Folk, Åstör kroska, Oceaner dränka; straxt
ropar den kortsynte: Öförrätt! Öförrätt! Hans öga öppnas, och i dessa
tumlade Ruiner finna Hans Barnabarn et förnyat Paradis. Nej, fördoldel
Outgrundelige! mot Dina wishers oufsorkeliga klippor, skall aldrig mit
grånsande förnuft stranda. — Af et buller wäcktes Gubben ur dessa be-
tractelser, flera hundrade Judar hade under belägringen tagit til flykten.
I Spitsen gick Hans Son med Herrans Ark, den Han räddat undan
Barbaernas händer, som Detta olyckliga folk hade i sina bojor bygt honom
til en åminnelse, Wid dess fot nedföll de, hwarje gång de kastade darrande
blickar

blickar på Zion. Efter Arken gick den Gudomliga Ibana. Hennes ögon, ännu af förkräckelsen starrade, liknade afontstjernan mellan litna moln, då stormen nyss lagt sig.

Imaim nöjd at dö, mötte sin Son, som satte Arken på stranden, och omsamnade Honom. I hast flyger ur wäsen en giftig orm, och . . . Den Allwetande tillåt det. . . gömde sig under Arken. „Här, ropade Imaim, här wid förbundens Heliga Ark, förnyen Edert förbund. Du, min Son! Och Du, Ibana! Dyrken Edra Fäders Gud! Han är Barmhertig, När dig och Mild. Nu tog den af glädje rusige Brudgummen sin Ibanas o-skyldiga hand. De föllo inför Arken på knä och Gubben uphöjde redan matta armar öfwer dem. Straxt rusade Ormen fram och gaf Sonen et dödligt sting. Han stupade. Ibana kyste sin Allfare. Gifvet andades fram från Hans läppar i Hennes ädror — Der lågo de båda — Ark! För ewigt lågo de där, stumma, som den iskalla Jorden. —

Imaim! Hwar är nu Din förtrostrare? Dit mod? På et ögnablick, hwilken förändring! Öförrätt! Öförrätt! — Jag gråter Dit öde, Be-klaganswärde Israelit! Gilla kan jag ej . . . Men och ej fördomma Ditt upror. Jag är människa, liksom Du; och de hjärtan, hwilka innom wåra bröst klappa, dessa hjertan — O I Theologer! O I Philosopher! — De äro — Måste förblifwa sådana, som Wi dem undsått.

Hvem, min Herre! wore nog Barbar, at af denne så hårt slagne Gråhårsman fordra, det Han med et under Försynens wilja undergiftwit sinne skulle gått sin wäg fram och ropat: Herre! Alt hafwer Du wäl bekräft. Frågade icke människones Son sin Himmelske Fader: Min Gud! Min Gud! Hwi hafwer Du öfwergiftwit mig? — Och Han wiste dock hwarföre? Då jag ej får tänka, ej kan begripa; skulle Han, som detta frågade, när tusende afgrunder härjade Hans innersta — Ark! Skulle Han misunna mig den usla trösten, at klaga?

Må ingen oriktigt förklara mina ord. We det hjerta, i hwilket all-drig Religion fått gjuta sin lysande olja! Hon är den enda, som öppnar sin hamn då den af öders stormar förfdlgde Flygtingen i wida werlden ej finner en wrå, för at der ostörd gråta. Jag påstår endast, at i wiða ögnablick förmår ingen ting öfwer öf. Swagheter äro ju ej brott, ack — Ark! Dessa Swagheter, ofta så Allkanswärda, så förtjusande . . .

Hvem wägar lasta första sten på den Mor, som för at rädda sitt klagande Barns lif med darrande hand stjal några kakor Bröd ur wäls-singens

singens föd? Hvem kan säga: Du Däre! til den Afskaren, som af en
 dyfter framtid hotad, stöter sig en'vols i hjertat på sin Afskarinnas Graf?
 Och änteligen, hvem hade kunnat fördömma Etsu om han huggit Swär-
 det i Jacob, som på så bedrägligt sätt narrade til sig Hans rättigheter.
 Men sluteligen min Herre! At återkomma til Spaltara, tillstånd mig, utan
 at misbilliga det minsta i Er Critique, anföra en ypperlig Granfkares ord
 i Stockholms Posten öfver samma Skaldestycke: „När man besinnar
 Tron bragt til det yttersta, på branten af förtwiflan, som än en
 gång upkastar et frågande öga til Himmelen — Känslan i denna
 sista styrkan, då Hon willar Görständet, Sjålen i höjden af sin
 smärtande ömhet, då Hon wille wåga et upror emot Gud. „ —
 Nej, min Herre! Jag har ej förtjent, at brännas — Men böta, böta
 måste jag? Wå ske! och det snart. Hwad gör jag ej för at blifwa afskad
 af et hjerta, så ädelmodigt, så ömt, som min Herres. Sack imedlertid för
 det min Herre ej påstod andra bötor, än rimm — Sannerligen äro de ock
 mit enda Hypotheca Bonorum.

L . . .

Inståndt.

Sti Drottning Christinas Historia yttrar Hon sig self således: De som
 tro, at den enda tiden då sanningen nalkas Printsar, är deras
 Barndom, bedraga sig; ty man frugtar för dem och man smickrar dem än-
 da i waggan. Man fructar så mycket för deras minne, som för deras
 wålde. Man handterar dem såsom Lejonungar, hwilka altid klösa ehuru de
 ännu icke upsluka en.

Drottning Christinas yttrande i Rådet då Hon utnämnde Salvius så-
 som ofrälse til Rådsherre, är märkwärdigt. När frågan är sade Hon om
 goda anstalter och wisa rådslag, så frågar man icke efter 16 Ahnor, utan
 hwad som man böe göra. Det fetar ingen ting mera för Salvius, än at
 wåra af någon stor Famille; och han kan räkna det för en förmån, at man
 ej kan förebå Honom något annat: Det är angelägit för mig, at hafwa
 duktigt Folf.

Drottningens Bref til Hertigen af Orleans; innehåller ibland annat
 följande:

Om

Om vår Religion icke hade annan förmån än den af vara fri och endelbidig ifrån Prästernas ärelshet och oordentlighet, så är detta redan icke en liten förmån. at se vårt Folk och våra Länder i ro utan Biskopar, i det stället, man försäkrar oss, at alla oroligheter hos Eder och alla Edra olägenheter icke härröra ifrån annat, än detta Folkslagets Ochristeliga sammangaddningar och omätteliga snålhet.

Om uti fria Regeringar det stod uti en Konungs magt, at hålla eller ej hålla det Han låswat, och det wore Undersåtarn förment at sätta sig emot et wäldsamit företagaude, wore ju Konungen i sielfwa werket Souverain och des åtagne förplicketelse et gäckeri.

Den Engelska Regeringsformen eller den så kallade Magna Charta af år 1215 innehålt ibland andra nyttiga omskändigheter för frihet och säkerhet, at utaf hela Adelen i Riket skulle utwälas 25 hwilka borde vara upshyningsmän öfwer Konungens göromål och frihetens försvarare. Skulle Konungen eller des befälågende och Embetsmän för gå sig i något mål, borde det angiswas hos fyra af dese 25, hwilka ofördrögeligen skulle söka at skaffa bot på hwad som emot Lag wore brutit.

Skedde ingen rättelse, borde saken angiswas hos de öfrige 25, hwilka på allt sätt, wore sig med onda eller goda, tillika med Allmogen, så länge skulle anhålla hos Konungen til des Han rättade sig. „Underligt Folk för sin frihet.

Då Konung EDUARD III. i England sticketade Strumpbandets Orden och förde en Drake i sina Fanor, så sticketade Konungen i Frankrike LOUIS XII Orden af Saint Michel som nederlägger Draken, hwarmed han ej otydeligen gaf England tilkänna, huru med en så ringa sak som et Ordensband är, en Herre kan nyttja människors passioner. (S. 18. *) Förmåler: At den Christna Religionen infördes i Dannemark af Konung HARALD VI, icke af nitälstan för Guds dyrkan, utan i werldslig affigt; Ty då Han war illa utståld, såg Han ej annat medel at rädda sig, än at taga tillflygt til Keisaren LO. DOVICUM Pium. Och som de andelige wore denne munkke Keisarens Högtållade gunstlingar, måste HARALD efter Munkarnas påstående at winna Keisaren, låta döpa sig. Konungen behölt hos sig den heliga Ansgarium och då denna for til Swärlige, lemnade Han Gishemar sin följeslagare efter sig i Danmark. Denne Ansgarius blef för sitt omak och wälförhållande gjord af Keisaren til Biskop i Hamburg; hwilken titul och därwid warande myndighet gifwer tilkänno, at jemwäl dese tiders Andelige, sökte mera sin egen, än Guds ära.

At kunna antaga en Öfwerhet i det asseende at Han må äga magt at styra sitt Rike med orättwisa emot Lag, med wäld och Tyranni, är wälen af de grofwaste Contradictioner någonsin kunna gifwas, och emot allt menckligt begrew. Skulle sådant wara skedt (som dock aldrig kan wara händt,) heter det efter den allmänna naturliga Lagen, laglig stände och olagligt återgånge. En Regerings-Form författas därföre, at Regenten sådigt må hålla sitt höga Embetes pligt för ögonen och på andra sidan, at Undersåtarnas trygghet så mycket krafftigare måtte wara försäkrad, och i händelse af inbrott och försunnelse, Regenten så mycket mera öfwertrygas om sitt festsleg.

Konung GUSTAF ADOLF dömd, at en fast och wälgrundad Regering war, då Konungen hade sitt Majestät och Höghet, Senaten sitt anseende, och Ständerna sin frihet, allt fattat på rättwisa.

*) Königs wärk.

Arken 25 och 26 utkomma nästa monday kl. 8 om morgonen.

Stockholm, Tryckt hos Commisarien P. A. BRODIN, 1784.

Arken 25 och 26.

Tryck-Friheten den Wälsignade.

Stockholm d. 26 Januarii 1784.

Bref ifrån en *Comminister* i *Swänsta Carelen* til
Förläggaren.

Wälborne och Högaftade Herr Utgifware af *Dagbladet*, den Wälsig-
nade *Tryckfriheten*.

Mecenas Depositissime!

Wed min kära Granne, *Dannemannen Arlige* och Förståndige *Heiko Anteson* (hvilken för en angelägen *Procel* i *Storckifts* wännin-
gar måste flyndesamligen öfwerresa til *Stockholm*, thår Han är så säker om
et hastigt och råttwist slut), får jag nu et önskat tilfälle at framskaffa thes-
ta *Bref* til thenna wår *Hufwudstad*. Jag hafwer länge haft i sinnet at skrif-
wa dit, men som jag icke hafwer then äran at känna någon enda människa och
som thesutom alt hwad som fattas i pennan (*Calamo*) af en fattig *Präste*-
man, hvilken hwarken har *Ducater* eller *Mecenater*, thårstädes lärer göra fö-
gaupmärksamhet, så hafwer jag warit twungen at thårmed alt tils nu fördrö-
ja. Jag hafwer wäl sullen icke then lyckan at *Personligen* känna *Wälborne*
Herrn och *Utgifwaren*; men som jag någon gång hos mitt *Sockenherkap*
Fältwebben N. N. träffat at få se et och annat af min *Herr*s *Dagblad*,
(som likwäl bemålte *Herr Fältwäbel* fått låna af et *Intrestents-skap* i *Hell-*
ling-